

ANDREW PETERSON

SÁGA RODU KŘÍDLOPRACHŮ

KNIHA DRUHÁ

NA SEVER,
SIC VÁS SEŽEROU!

Albatros

Sága rodu Křídloprachů: Na sever, sic vás sežerou!

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.albatros.cz
www.albatrosmedia.cz

Andrew Peterson

Sága rodu Křídloprachů: Na sever, sic vás sežerou! – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Andrew Peterson

SÁGA RODU
KŘÍDLOPRACHŮ

KNIHA DRUHÁ

NA SEVER,
SIC VÁS SEŽEROU!

Přeložil Petr Eliáš

A l b a t r o s

Aedanovi, Asherovi a Skye.
Nezapomínejte, kdo jste.

Text copyright © 2009 by Andrew Peterson

Translation © Petr Eliáš, 2025

Illustrations © 2020 by Joe Sutphin

Cover art © 2020 by Nicholas Kole

All rights reserved including the right of reproduction in whole or in part in any form.

This edition published by arrangement with WaterBrook, an imprint of Random House,
a division of Penguin Random House LLC.

ISBN v tlačenej verzii 978-80-00-07756-7

ISBN e-knihy 978-80-00-07765-9 (1. zverejnenie, 2025) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-00-07766-6 (1. zverejnenie, 2025) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-00-07761-1 (1. zverejnenie, 2025) (ePDF)

LEDVÉ
PRÉRIE

XIMERA

ZUNROUD

TUBSKÉ OSTROVY

MOG-BALGRİK

LUPKARATA

MLYNÁRŮV
MOST

PEVNÉ PRAKLE

BARIKÁDA

TOVÁRNA

MOHUTNÁ ŘEKA BLAPP

PESTŮV HRAD

TORRORO

DOUFATINA

VÍCEMÉNĚ PŘESNÁ MAPA

SKRYTÉ

(nepoužívat pro plánování prázdnin)

Samotářský fendril

„**Z**ubatááá krááááva!“ zahalekal Podo a praštil klackem do nejbližší holoborovice. Oči starému pirátovi planuly a stál pod stro-
mem jako kapitán lodi pod stěžněm. „Zubatá kráva! Rychle! Do
domu ve větvích!“

Nedaleko od něj povislým mechem prosvištěl šíp a zabodl se do
prkna, na nějž někdo uhlem nakreslil podobiznu vrčícího Tesáka. Šíp
mu trčel rovnou z huby a po nárazu se dřík ještě chvěl. Tink sklonil
luk, zamžoural, jestli trefil cíl, a z dědečkova volání si pranic nedělal.

„Zubatáááá – hej! To byla pěkná trefa, chlapče! Kráva!“

Podo znovu praštil do stromu a Nia spěšně šplhala po provazo-
vém žebříku k padacím dveřím domku, který si na stromě postavil
Peet Punčocha. Dolů se natáhla ruka v ponožce a vytáhla Niu do-
vnitř.

„Děkuju, Arthame,“ řekla Nia a ruku přitom nepouštěla. Po-
hlédla mu do očí, zvedla bradu a čekala na odpověď.

Peet Punčocha, jehož pravé jméno bylo Artham P. Křídloprach,
se na ni podíval a polkl. Jedno oko mu zacukalo. Vypadal, jako že
by se nejraději dal na útěk, jako vždycky, když mu někdo řekl křest-
ním jménem, ale Nia ho ne a ne pustit.

„N-n-n-není za co... *Nio*.“ Každé slovo ho stálo ohromné úsilí, a její jméno obzvlášť, ale už přitom nezněl tak šíleně jako dřív. Ještě před týdnem u něj zvuk jeho jména, „Artham“, vyvolával záchvaty šílenství – pokaždé zaječel, sjel po provazovém žebříku dolů a na několik hodin zmizel v lese.

Nia mu pustila ruku a podívala se otvorem v podlaze na otce, který pořád ještě bušil do stromu a hulákal, že se blíží útok zubatých krav.

„Pojď už, Tinku!“ křikl Janner.

Pod paží mu zachrastily šípy, jak se rozběhl k Leeli, která seděla obkročmo na svém psu Valounkovi. Valounek, velký přibližně jako kůň, byl stejně nebezpečný jako kdejaká zubatá kráva. Zafuněl a zavrtěl ocasem. Tink neochotně spustil luk a šel a přitom se rozhlížel po lese, jestli někde nezahledne zubatou krávu. Bratři pomohli vykulené Leeli dolů z psího hřbetu a všichni tři rychle vystoupali po žebříku.

„Krávy, krávy, krávy!“ vyl Podo.

Janner lezl za Tinkem a Leeli. Když byli všichni v bezpečí uvnitř, Podo se vyhoupl za nimi a zavřel poklop na petlici.

„To nebylo zlý,“ usoudil Podo a vypadal, že je se sebou spokojený. „Jannere, ty příště poženeš bráchu a ségru trochu rychlejc. Kdyby po nás šla opravdická kráva, asi bys je ani nestihl dostat na žebřík a už by vám visela na těch vašich křehoučkých zadcích –“

„Tati, prosím tebe,“ ozvala se Nia.

„A rrrvala by vám maso od kostí,“ pokračoval. „Jannere, když se Tinkovi nechce nechat toho, co zrovna dělá, tak je na tobě, abys ho nějak přesvědčil, je to jasný?“

Jannerovi hořely tváře a pral se s nutkáním se bránit. Ode dne, kdy se nastěhovali k Peetovi, byla cvičení se zubatými krávami na denním pořádku a děti časem přestaly ječet hrůzou, když Podův řev vyrušil jinak tichý les.

Od chvíle, kdy Janner zjistil, že je strážce trůnu, snažil se svou povinnost chránit krále brát vážně. Matčiny historky o tom, jak skvělou pověst má Peet jako strážce trůnu v Annieře, v něm probouzely hrdost na tradici, jíž byl součástí.¹ Potíž byla v tom, že má chránit svého mladšího bratra Tinka, protože je čirou náhodou králem. Ne že by Janner žárlil, neměl touhu ničemu vládnout. Ale někdy mu připadalo zvláštní, že jeho hubený lehkomyslný bratr je zrovna král, natož král proslulého Blyštivého ostrova Anniera.

1 V Annieře je dědicem trůnu nikoli prvorozený, ale druhorozený. Nejstarší potomek se stává strážcem trůnu a dostane tu čest a odpovědnost chránit krále. Jakkoli to působí zmatení u obyčejných dětí, které jednoho dne zjistí, že jsou ve skutečnosti členy královské rodiny ve vyhnanství (vizte *Na břehu Temného moře temnoty*), Annieřané to už léta považují za dobrý systém. Král nikdy nezůstane bez ochránce a strážce trůnu požívá v království velké úcty.

Janner se díval z okna do lesa a Podo dál vykládal o odpovědnosti chránit svého bratra, o mnoha nebezpečích číhajících v Holoborském lese a o tom, co měl Janner při cvičení na krávu udělat jinak.

Jannerovi se stýskalo po domově. První dny potom, co utekli z Holoboru a nastěhovali se k Peetovi, si Jannerův smysl pro dobrodružství přišel na své. Byl nadšený z pomýšlení na dlouhou cestu do Ledových prérí a samým vzrušením skoro nespál. Když se ponořil do snů, zdálo se mu o nekonečných zasněžených pláních pod hvězdami tak ostrými a jasnými, že by se o ně člověk do krve pořežal.

Ale uplynulo několik týdnů – nevěděl kolik – a jeho smysl pro dobrodružství tvrdě usnul. Chyběl mu rytmus života v chalupě. Chybělo mu teplé jídlo, pomalé proměny krajiny s ročními obdobími i ptačí rodinka hnízdící ve škvíře nade dveřmi, kam se s Tinkem a Leeli každé ráno a každý večer chodili dívat na maličkatá modrá vajíčka a pak na ptáčata a potom jednoho dne se smutným údivem hleděli na prázdné hnízdo a divili se, kam se ptáčci poděli. Ale ty dny utekly jako voda, a ať se mu to líbilo, nebo ne, chalupa už nebyla jeho domovem. Ale nebyl to ani Peetův dům ve větvích. Nevěděl, jestli vůbec ještě nějaký domov má.

Podo mluvil dál a Janner znovu cítil tu palčivou tíhu na prsou, když musel poslouchat věci, které dávno ví. Ale udržel se a mlčel. Dospělí si zkrátka nemůžou pomoci. Podo i máma mu kolikrát něco vtoukali do hlavy, až z toho byl celý tumpachový, a nemělo smysl tomu vzdorovat.

Vycítil, že Podova tiráda se chýlí ke konci, a přinutil se poslouchat.

„... tenhle les, to je tuze nebezpečný místo a spoustu lidí tady schramstla nějaká potvora jenom proto, že nedávali pozor.“

„Ano prosím,“ řekl Janner tak uctivě, jak to jen uměl. Podo se na něj zazubil a mrkl a Janner se přiměl mu úsměv oplatit. Měl dojem, že Podo přesně ví, na co myslí.

Podo se obrátil k Tinkovi. „Fakt výtečná rána, chlapče, a toho Tesáka jsi na to prkno taky nakreslil moc hezky.“

„Děkuju, dědo,“ řekl Tink. Zakručelo mu v břiše. „Kdy se můžeme nasnídat?“

„Poslouchej, chlapče,“ řekl Podo. Stáhl huňaté obočí a hrozivě se na Tinka zamračil. „Když ti brácha řekne, abys šel, tak všeho necháš a pudeš.“ Tink polkl. „Kdyby chtěl, abys skočil z útesu do Temného moře, tak skočíš. Jsi král, a to znamená, že musíš myslet i na jiný věci než na sebe.“

Jannerovo rozčilení bledlo stejně jako Tinkův obličej. Byl rád, že není jediný, kdo má průšvih, ačkoli se trochu styděl za to, s jakým potěšením sleduje Tinkovy nesnáze.

„Ano prosím,“ řekl Tink. Podo na něj zíral tak dlouho, že to řekl ještě jednou. „Ano prosím.“

„Není ti nic, děvče?“ obrátil se Podo s úsměvem na Leeli. Zavrtěla hlavou a scísila si vlnité vlasy za ucho. „Dědo, kdy vyrazíme?“

Všechny oči v domku se na ni překvapeně podívaly. Rodina prožila v lese několik poměrně klidných týdnů, ale té nevyslovené otázky bylo čím dál těžší se vyhnout. Věděli, že tu nemůžou zůstat navždy. Gnag Bezejmenný a Tesáci z Desagu dál terorizovali Skryji a den co den vrhali na Hellmös větší stín. Bylo jen otázkou času, než ten stín znovu padne na Igibyovy.

„Musíme vyrazit brzy,“ řekla Nia a zadívala se směrem k Holoboru. „Až opadá listí, bude tu na nás ze všech stran vidět, že, Arthame?“

Peet sebou trochu trhl, když slyšel svoje jméno, a než promluvil, chvíli si mnul temeno. „Přijde studená zima, stromy budou holé, na mosty bude vidět, ano. Měli bychom asi jít – asi jít.“

„Na Ledové prérie?“ zeptal se Janner.

„Ano,“ přitakala Nia. „Tesáci nemají chladné počasí rádi. Všichni jsme viděli, jak pomalu se i tady pohybují, když je zima. Doufejme, že na tak mrazivém místě, jako jsou Ledové prérie, bude Tesáků pomálu.“

Podo zavrčel.

„Vím, co si myslíš, ale nepřipadá to v úvahu,“ řekla Nia rozhodně.

„Co si myslí děda?“ zeptal se Tink.

„To je mezi námi dvěma.“

„Co si myslí?“ naléhal Janner a uvědomil si, že zní dospěleji než obvykle.

Nia se na něj podívala a přemýšlela, jestli mu má odpovědět. Dlouho před dětmi spoustu věcí tajila a Jannerovi bylo jasné, že je pro ni pořád těžké se před nimi otevřít. Ale teď bylo všechno jinak. Janner věděl, kdo je a kdo byl jeho otec, a měl mlhavou představu o tom, co všechno je v sázce. Dokonce si všiml, že pro mámu a dědu je důležité, co si myslí. Byl strážce trůnu – nebo spíš věděl, že je strážce trůnu – a oni ho teď vnímali jinak.

„No,“ protáhla Nia a pořád si nebyla jistá, kolik toho má prozradit.

Podo to rozhodl za ni. „Já myslím, že bychom toho měli udělat víc než utýct na Ledový prerie a tam se schovat jako zemžabí rodinka a čekat, co s náma bude. Jestli měl Oskar pravdu a na severu žije celá kolonie lidí, kterým se nezamlouvá, když po nich šlapou Tesáci, a jestli vážně chtějí bojovat, tak se i bez nás sešikujou a poženou Tesáky, až se jim za patama bude prášit. Já myslím, že by se měla najít loď, která doveze klenoty domů.“ Obrátil se k dceři. „Jen si to představ, děvče! Mohli byste se přeplavit přes Temný moře na Annieru –“

„Jak to myslíš, vy?“ podivil se Tink.

„To je jedno,“ mávl rukou Podo. „Nio, mohli byste se vrátit domů. Jen si to představ!“

„Nic tam na nás nečeká,“ opáčila Nia.

„Dobře! Tak na Annieru zapomeň. A co Kotliny? Deset let jsi Zelený kotliny neviděla, a jestli se nepletu, Tesáci tam ještě ani nev kročili! Třeba tam ještě žije rodina tvý mámy a myslí si, že jsme všichni po smrti.“

Nia zavřela oči a zhluboka se nadechla. Peet a děti se dívali do země. Jannera ani nenapadlo, že by mohl mít v kopcích Zelených kotlin za mořem vzdálené příbuzné.

Souhlasil s matkou, že vypravit se na takovou cestu vypadá jako bláznovství. Nejdřív by se museli dostat kolem Tesáků v Torrboru, pak dál na sever přes Kamenité hory na Ledové prerie. A teď Podo mluví o tom, že by přepluli oceán? Janner nebyl zvyklý takhle uvažovat o světě.

Nia otevřela oči a promluvila. „Tati, nezbude nám nic jiného než najít cestu na sever. Přes moře nemusíme. Nemusíme se vrátit na Annieru. Nemusíme do Zelených kotlin. Musíme na sever, pryč

od Tesáků. To je všechno. Dopravíme děti v bezpečí na prerie a pak to můžeme probrat.“

Podo vzdychl. „No jo. Jenom než se tam dostaneme, nadělá nám to spoustu starostí.“ Zadíval se na Peeta, který stál na hlavě v koutě. „Ty asi pudeš s náma, co?“

Peet zalapal po dechu a složil se na podlahu, načež vyskočil na nohy a zasalutoval Podovi. Leeli se zahihňala.

„Ano, pane,“ prohlásil a napodobil přitom Podovo chraplavé vrčení. „Jakmile budou Prachoplachovi připraveni, můžu jít taky. Dokonce vím, jak se dostat na Ledové prerie. Už jsem tam byl, je to dávno – mnoho tam toho není, jen led a prerie a led, studený a bílý, až oslepuje. Je tam hrozná zima. Ledová.“ Peet se zhluboka a spokojeně nadechl a spráskl ruce navlečené v ponožkách. „Tak jo! Vyrazíme!“

Otevřel poklop, a než ho Podo nebo Igibyovi stihli zarazit, proskočil jím dolů. Děti přispěchaly k otvoru a sledovaly ho, jak klouže po provazovém žebříku a odchází směrem na sever. Z dutiny v obrovském kořenovém systému, kde obvykle spával, vystrčil Valounek své velké svěšené uši, a aniž zvedl hlavu z tlapek, sledoval, jak Peet mizí v lese.

„Až mu dojde, že nejsme za ním, tak se vrátí,“ pronesla Leeli s úsměvem. Trávila s Peetem hodiny, buď si četli, nebo ona hrála na varharfu a on kolem ní tančil a mocně přitom máchal rukama v ponožkách. Leeliina přítomnost měla na Peeta ozdravný účinek. Když byli spolu, jeho nervozita polevovala, přestával třeškat očima a měl hlubší, klidnější hlas. Jeho silný a příjemný zvuk pomáhal Jan-nerovi uvěřit matčiným historkám o hrdinských kouscích Arthama P. Křídlopracha před Velkou válkou.

Jedinou nevýhodou jejich přátelství bylo, že na ně Podo žárlil. Než jim do života vstoupil Peet Punčocha, Podo a Leeli měli mezi sebou zvláštní pouto, částečně proto, že oba měli jen jednu funkční nohu, a částečně proto, že mezi dědečky a vnučkami odpradáвна existuje výjimečná láska. Nia jednou Jannerovi řekla, že je to taky trochu tím, že Leeli je dost podobná babičce Wendolyn.

Zatímco děti sledovaly Peetův odchod, domek ve větvích přelétl letný stín a po něm se ozval vysoký příjemný zvuk, jako když se maličkým kladívkem uhodí do obrovského zvonu.

„Samotářský fendril,“¹ řekla Leeli. „Zítra je první podzimní den.“

„Tati,“ ozvala se Nia.

„He?“ Podo zlostně hleděl z okna směrem, kam odešel Peet.

„Já myslím, že je čas jít,“ řekla Nia.

Tink a Janner se na sebe podívali a zakřenili se. Všechn stesk po domově byl pryč. Po týdnech čekání měli před sebou dobrodružství.

1 V Hellmösu je předzvěstí posledního letního dne přelet samotářského fendrila, obrovského zlatého ptáka, který v dlouhé stoupavé spirále krouží kolem celé planety a svým rozpětím křídel dokáže vrhnout stín na celé město. Když doletí na severní pól Hellmösu, uloží se k zimnímu spánku a na jaře se vydá na cestu opačným směrem.

Pokoj číslo osm v Jediném hostinci (jediném holoborském hostinci)

Když fendril přelétl nad Peetovým domkem, jeho stín padl na Joea Šustra, majitele Jediného hostince (jediného holoborského hostince), který zrovna ležel na břiše v hlíně a polykal slzy. Jeho žena Addie ho s hrůzou pozorovala ode dveří hostince. Ústa si zakrývala rukou, aby neječela, protože Tesák zaryl Joeovi botu ještě hloub do zad.

Byl slunečný a větrný den. Vítr hnal ulicemi listy a stepní běžce a ty se vršily v zákoutích pobořených domů. Před několika týdny se městečkem Holobor prohnala mocná bouře, která padla na Skryji jako apokalyptické dupnutí Stvořitelovy boty. Feriniino květinářství přišlo o střechu a dům zaplavil déšť. Některé domy bouřka srovnala se zemí a celé ulice byly v troskách. Jiné budovy, jako třeba Jediný hostinec, Svazky a svitky nebo městská šatlava, bouři přestály jako smutné pomníčky kdysi tichého a klidného města na kraji útesu.

Joe se zašklebil a konečně ze sebe něco vypravil. „Ne, pane, neviděl jsem je. Přísahám.“

Tesák praštil tupým koncem kopí Joea do hlavy – tvrdě, ale ne tak tvrdě, aby ztratil vědomí. Addie uklouzl výkřik a Tesák se prudce ohlédl a probodl ji chladným pohledem. Joe cítil, jak po něm klouže studený vlhký ocas, to když ho Tesák překročil a stoupal po schodech ke dveřím hostince. Addie zajechla, protože vrazil dovnitř a chytil ji za zátylek.

„Co ty, žensská ssssmrdutá,“ zavrčel Tesák, opovržlivě si zakryl nos a vydal dávivý zvuk. „Koukni se ssstarýmu Higgkovi do očí a řekni mu, jestli jsi viděla nebo ssslyšela od toho hnusssnýho dědka z knihkupectví Oskara Reteepa něco o Igibyových?“

Addie zbledla a roztřásla se a nedokázala ani promluvit, ani spustit oči z dlouhých tesáků, které příšeře trčely z mordy a odkapával z nich jed.

„Tahle je k ničemu, Higgku,“ křikl jiný Tesák, který všecko spokojeně pozoroval z ulice. „Ssschválně co udělá, když ji kousne.“

„Jo!“ zavolal jiný. „K čemu jinýmu ten sajrajt v zubech máš?“

Joe Šustr se vyhrabal na kolena a sepal ruce. „Pánové, prosím! Neubližujte mé Addie. Nic neví. A já taky ne, přísahám.“ Joe se snažil, aby se mu nechvěl hlas, ale při pohledu na bledý obličej své ženy tak blízko Tesákovým zubům se mu to příliš nedařilo. „Prosím.“

Tesákům působilo nemalé potěšení sledovat, jak se Joe a jeho žena kroutí, a začali skandováním povzbuzovat Higgka, aby Addie kousl. Higgk se zakřenil a otevřel tlamu. Tesáky se mu protáhly, vystříkly z nich tenké proudy jedu a způsobily Addie na blůze kouřící syčivé spáleniny. Žena obrátila oči v sloup, víčka se jí zachvěla a Joe se modlil, aby ztratila vědomí, než ji Tesák kousne. Celá znehybněla a bezvládně visela v tlapách.

Z hloubi Jediného hostince se ozval dlouhý hvizd. Joe maně poznal, že je to konvice na kamnech v kuchyni.

Addie zamrkala. „Vaří se voda na čaj,“ zamumlala a Joe dostal nápad a vyskočil na nohy.

„Počkejte!“ zvolal.

„Co je?“ vyštěkl Higgg. „Vzpomněl sssis, kde asssi tak jsou Igi-byovic?“

„Ne, pane, ale jestli zabijete Addie, kdo vám bude vařit šušňovou kaši? Nikdo v celé Skryji ji neumí tak jako Addie Šustrová. A co takový komáří štrúdl? Anebo zadělávaná volata s nehtovou drobenkou?“¹

Higgg zaváhal. Ostatní Tesáci přestali pokřikovat, naklonili hlavy na stranu a prohlíželi si Joea a Addie v úplně novém světle. Až na pískot konvice bylo ticho. Joe si otřel ruce do zástěry a pohlédl ženě do očí. Ta od něj načerpala trochu síly a řekla: „M-moje zapečené čumáčky jsou ukrutně dobré, pane.“

„No dobře,“ řekl Higgg. Pustil Addie a ta se složila na zem. Joe k ní přiskočil a políbil ji na čelo.

„Ech,“ odfrkl si Tesák. „Jestli nebudu mít do slunce západu před sebou talíř těch čumáčků, tak dokončím, co jsem začal.“ Tesáci souhlasně syčeli, vrčeli a chechtali se. „A jestli ti někdo něco řekne o Reteepovi nebo Igi-byových a neřekneš to Higggovi, tak tu tvou sssmrdotou kůži nezachrání sssebevětší hromada jídla.“

1 Joe si totiž vzpomněl na to, jak Nia Igi-byová slíbila veliteli Gnormovi, že mu bude každý týden péct červivou sekanou. Nejenom že zachránila děti z městské šatlavy a před Černým kočárem, ale získala tak celé rodině u Tesáků záruku beztravnosti, neboť na to, aby si vařili sami, byli příliš líní a jídel jako červivá sekaná si cenili skoro stejně jako zlata, šperků či povedené kráglavačky.

Joe a Addie odkvačili do kuchyně a tam hned začali chystat zapečené čumáčky, což bylo jídlo, které si Addie vymyslela na místě. Poslala Joea, ať poshání co nejvíc hlodavců, ať jim může začít odřezávat černé nosíky.

Joe ji políbil a poděkoval Stvořiteli, že jsou oba ještě naživu. „Brzo se vrátím, moje milá,“ řekl.

Pověsil zástěru na opěradlo židle a natáhl si boty, ale s rukou na klíce zaváhal. Joe vykoukl z okna na zadní dvorek. Žádné Tesáky neviděl.

Místo aby vyšel ven, po špičkách vystoupal po schodech z kuchyně do druhého patra. Nahoře se zastavil a díval se do chodby lemované dveřmi.

Naslouchal. Z dálky slyšel vřeštění Tesáků v ulicích. Slyšel skřípot starého domu a poryvy větru zvenčí. Přikradl se chodbou k pokoji číslo osm a opatrně otevřel dveře.

V pokoji číslo osm se nacházela pečlivě ustlaná postel, stůl a prádelník a na něm lavor. Veškerý nábytek byl jednoduchý, ale bytelný. Joe došel k oknu a zadíval se na pobořený Holobor. Píchlo ho u srdce. Pod oknem bylo vidět zbytky hospody U Pačesa. Kamenný komín tu stál jako kmen zkamenělého stromu a všude kolem byly poházené fošny, polámané židle a rozbité lahve.

Doplížil se k prádelníku (pokaždé když pod ním podlaha zaskřípala, tak sebou trhl) a odtáhl ho ode zdi. Za skříňkou byla malá dvířka. Joe se naposledy rozhlédl, protáhl se dvířky a přisunul za sebou prádelník zpátky ke zdi.

Za dveřmi byla místnost plná všeho možného. Světlo sem pronikalo jen maličkým okénkem u stropu. Nebylo ho mnoho, ale

Joe se po chvíli rozkoukal a uviděl na posteli třesoucí se baculatou postavu.

„Nazdar, starý brachu,“ zašeptal Joe.

Muž se zavrtěl a pokusil se posadit. Na klenutém břiše měl obvaz nasáklý krví.

Joe ho vzal za paži. „Nesedej si. Budu muset na chvíli vyběhnout ven, ale chtěl jsem se na tebe nejdřív podívat. Nepotřebuješ vodu?“

Muž na posteli se zbůhdarma pokusil připlácnout si na plešatějící hlavu pramen bílých vlasů. „Mám... hroznou žízeň,“ zasípal, „jak moudře pravil Lou di Cicaccllicelli.“

„Budu ti to muset věřit,“ odvětil Joe s úsměvem a z džbáнку u postele mu nalil do hrnku vodu. Podal ji Oskaru N. Reteepovi k ústům. „Přijdu ti pak vyměnit obvaz. Nepotřebuješ ještě něco?“

Oskar polkl vodu a zašklebil se. „Moc rád bych ještě pár knih, jestli tě to moc neobtěžuje.“

Joe se podíval po štosech knih ve všech koutech pokoje. „Pokusím se,“ řekl. „Odpočívej. Večer se vrátím. Je hezké, že už zase můžeš mluvit, Oskare.“

„Ano,“ zasípal Oskar. „A musím ti toho spoustu říct, Joe. *Zuzab... dávej si pozor* –“ Načež se rozkašlal.

„To nic. Potom mi to všechno řekneš, budeme mít řůru času.“ Zanedlouho bude muset Oskarovi říct, že jeho malý kamarád Zuzab je kdovíkdě a že ho nejspíš zabili Tesáci. Nechtěl starci přitěžovat dalším smutkem.

Oskar si lehl a okamžitě usnul. Vypadal sice bídne, ale za těch několik týdnů od chvíle, kdy ho Joe našel krvácet na podlaze Svazků a svitků, udělal veliký pokrok. Ten den, kdy přišla bouře, se ho

Addie a Joe skoro celé odpoledne snažili dostat do hostince. Od večera, kdy Podo a Igibyovi uprchli před stovkami Tesáků do Hleznosulcova záměčku, žádné tesáčí posily nepřišly. Joe pořád nevěděl, co se tu noc s Tesáky stalo, ale podle všeho je někdo nebo něco pozabíjelo.

Když ráno po bitvě Šustrovi vylezli z úkrytu, měli pocit, jako by svět Hellmös skončil. Na nebi nad liduprázdným městečkem se kupila temná mračna a ulice byly zatarasené popelem, kostmi a brněním nespočtu Tesáků. Zanedlouho se z hospody vynořil Pačes a Šutrům se nesmírně ulevilo, když ho uviděli. Desítky let byli sousedé a tu noc, kdy se Igibyovi snažili probít z Černého kočáru, se jako jediní občané Holoboru rozhodli zůstat, místo aby utekli do Torrbora nebo Doupatiny.

Ale pak Šustrovi přišli i o toho jediného kamaráda, který jim zbyl.

Jedno odpoledne se Holoborem prohnala smečka Tesáků, kteří mířili z Fort Lamendronu na sever. Z druhého patra Jediného hostince Šustrovi bezmocně sledovali, jak Pačes tlačí přes ulici trakař se dřevem. Když ho Tesáci uviděli, srazili ho na zem a jeden z nich mu zabořil zuby do nohy.

Tesáci zmizeli stejně rychle, jako se objevili, ale než Joe a Addie stihli doběhnout k Pačesovi, byl už mrtvý. Šustrovi ho s pláčem pohřbili na holoborském hřbitově na jižním konci Kolomé uličky. Z trosek hospody Joe zachránil vývěsní štít. Bylo na něm jméno hospody a pes, který kouří dýmku. Joe na něj krasopisně vyryl „Pačes Bandibund, příkladný soused a přítel“ a umístil štít Pačesovi na hrob.

A teď se Tesáci vrátili a vyptávali se, kde jsou Reteep, Podo Holmer a Igibyovi, a Joe netušil proč. Oskar ze spaní pořád něco mumlal o Ledových prériích a jakýchsi klenotech z Anniery, ale Joe Šustr byl jen majitelem Jediného hostince. O takových věcech nic nevěděl, a ani ho nezajímaly. Chtěl jen, aby se Oskar uzdravil a aby se věci vrátily tam, kde byly, než Tesáci vkročili do Skryje.

Jestli Tesáci chtějí Oskara, tak Joe Šustr s jistotou věděl, že jediná správná věc je ho schovat. Až se mu zahojí rány, Joe vymyslí, co dál. Teď musí být velmi opatrný. Jak se Joe teď přesvědčil u Higgka, není v ohrožení jen Oskar, ale i jeho milovaná Addie. Nesnesl pomyslení, že by se jí něco stalo.

Joe na rozloučenou poplácal Oskara po noze a Oskar místo odpovědi zasténal. Joe dlouho poslouchal, než odsunul prádelník a vyplížil se ven. Vrátil prádelník na místo a zarazil se.

Co to bylo za zvuk? Zdálo se mu to, nebo za oknem zahlédl pohyb?

Celý se zpotil a hlavou mu vířily myšlenky. Pokud možno nenuceně vytáhl z kapsičky u vesty kapesník a jal se oprašovat prádelník a přitom si broukal. Od prádelníku se přesunul ke stolu a odvážil se podívat z okna.

Skrz sklo na něj hleděla čísi tvář.

Za oknem pokoje číslo osm seděla drobná postava s jemnými rysy a tunikou sešitou z malých kousků látky. Měla studený a pronikavý pohled, který ho doslova přišpendlil na místě.

„Zuzab!“ pronesl Joe nahlas a byl rád, že toho chlapíka vidí, ale zároveň byl taky trochu zmaten. Oskara potěší, že je jeho kamarád naživu.

Mávl na hřebeníčka a ten kývl hlavou. Nejspíš se bojí o svého pána a určitě Joeovi a Addie moc pomůže postavit Oskara zase na nohy. Joe vrátil kapesník do kapsičky a otevřel okno.

„Vítej, Zuzabe!“ řekl a hřebeníček se protáhl oknem jako pavouk. „Jsem rád, že v Holoboru vidím taky nějakou známou tvář.“

„Zdravím vás, pane Šustre,“ řekl Zuzab. Hlas měl tenký a křehký – ne tak docela dětský, ale hlas dospělého muže to taky nebyl.

Joe ho pohládl po hlavě a nevšiml si znechuceného výrazu, který přitom Zuzabovi přelétl po tváři. „Asi bys rád věděl, co je s Oskarem, je to tak?“ Usmál se na Zuzaba, těšilo ho, že má pro něj dobré zprávy.

Zuzab téměř neznatelně vyvalil oči a přikývl. „Ano, pane Šustre, moc by mě zajímalo, jak... je na tom.“

„Inu,“ řekl Joe, ale pak si vzpomněl, co mu před pár minutami řekl Oskar. „Zuzab... *dávej si pozor.*“

Joe si původně myslel, že Oskar chce, aby jeho malého kamaráda varoval před Tesáky, ale teď už si tím nebyl tak jistý. V pátravém pohledu, kterým si ho hřebeníček měřil, rozeznal cosi zlověstného.

„Oskar...“ hlesl Joe.

Zuzab popošel o krok blíž.

„Zkrátka – neviděl jsem ho. Tedy od toho dne, kdy Holobor zachvátil všechnen ten zmatek. A ty?“ Joe si odkašlal, znovu vytáhl kapesník a dal se do oprašování ostatního nábytku v místnosti, rovnání prostěradla a naklepávání polštáře. Náléhavě si přitom uvědomoval Oskarovu přítomnost za zdí. Modlil se, aby se stařec zrovna teď nevzbudil nebo nezachrápal.

Potom otevřel dveře na chodbu a na prahu se zastavil. „Nepůjdeš se mnou? Čeká mě ještě dvanáct pokojů a utírání prachu je tuze vzrušující činnost, to mi věř. Případně můžeš odejít stejnou cestou, kterou jsi přišel.“

Zuzab ho mlčky sledoval jako kočka připravená ke skoku. Joeovi připadalo, že proti sobě stojí v pokoji číslo osm snad celou věčnost, a pak se Zuzab naposledy rozhlédl po pokoji, uklonil se a zlehka vyskočil na parapet.

„Na shledanou, pane Šustre,“ řekl, kazajka se za ním zatřepotala a byl pryč.

Joe na roztřesených nohou přešel pokoj a zavřel okno na petlici. Vzápětí ticho rozbilo halasné zahřmění Oskarových větrů.

V okně se objevila Zuzabova hlava.

„Pardon,“ řekl Joe a pokrčil rameny.

Hřebeníček přimhouřil oči, nakrčil nos a zmizel.

Dva plány

Jannerovo a Tinkovo vzrušení pominulo.

Kluci občas zapomínají, že než člověk vyrazí za dobrodružstvím, tak když to jen trochu jde, musí si sbalit věci. Jsou situace, v nichž je balení podružné – jako například pokud utíkáme z hořící budovy –, ale pokud je čas plánovat a zařizovat a debatovat, dospělí to vše zcela jistě udělají.

Když děti řeknou, že je čas jít, myslí tím, že je čas jít. Když totéž řeknou dospělí, myslí tím: „Je čas začít přemýšlet, že bychom v nejbližší době vyrazili.“

Nia se po svém prohlášení pustila s Podem do běžných denních činností, jako by právě nedospěli ke kolosálnímu rozhodnutí. Druhý den děti našťípaly dřevo, vypraly oblečení a deky, donesly z potoka vodu a nachystaly maso na solení a sušení. Dospělí mezitím plánovali, zařizovali a debatovali.

Po večeri Nia a Podo rozložili starou mapu, aby vymysleli, kudy vyrazí na Ledové prerie. Shodli se, že se vypraví na jih podél okraje lesa a pak po hranici na západ, až narazí na cestu do Torrbora. U Torrbora se dají na jih a pak zase na západ, aby se vyhnuli městu a Tesákům, kteří se tam shlukují.

„Tři dny cesty na západ do Torrbora není Mocná řeka Blapp zase tak mocná. Je široká, ale vcelku mělká, takže se dá přebrodit,“ řekl Podo. „A Tesáků tam snad bude pomálu.“

„A co Barikáda?“ namítla Nia.

„Co je Barikáda?“ chtěl vědět Janner.

„Asi jsi o ní nikdy neslyšel. Je tady,“ řekl Podo a přejel prstem po mapě. „Barikáda je Gnagův pokus zabránit Skryjanům přesně v tom, co se chystáme udělat. Je to zeď, která se táhne po celý jižní hranici Kamenitých hor. Ve dne v noci u ní hlídkují Tesáci. Pár roků po tom, co se tu Tesáci dostali k moci, lidem došlo, že když je zima, tak nejsou moc rychlí, a tak spousta Skryjanů utíkala na sever. Fůra z nich samozřejmě pomřela. Tesáci jsou v zimě pomalejší, ale bojovat a kousat umějí i tak. Zvláště když jdou po ženských a děčkách a chlapech beze zbraní. No a proto Gnag nechal postavit Barikádu. Nezastaví každého – je tak dlouhá, že se nedá celá uhlídat –, ale stačí na to, aby se lidi houfně nepokoušeli zdrhnout. Oskar mi vykládal, že když malá skupinka vyrazí na západ od Torrbora, dá se ve zdi najít díra a proklouznout bez povšimnutí. To přesně máme v plánu.“

„A Peet tvrdí, že přes hory nás převede on,“ dodala Nia.

„Jestli mu teda jednoho dne nešplouchne na maják a nezavede nás někde dolů ze skály,“ ucedil Podo. „Anebo do nějaký trhliny nebo do zuhroudího doupěte.“¹

„Valounek se zuhroudů nebojí,“ prohlásila Leeli hrdě. Když pes dole zaslechl své jméno, zaštěkal. Janner nechtěl Leeli říkat, že dokonce i Valounek je pro takového zuhrouda snadná kořist.

1 Zuhroudi! Běda!

„Budeme potřebovat zásoby na dvacet dní,“ řekla Nia.

„To znamená, že musíme plánovat na měsíc,“ dodal Podo.

„Proč?“ zeptal se Janner.

„Protože nevíme, co se může přihodit,“ odpověděla Nia. „Takovéhle cesty jen málokdy probíhají podle plánu.“

„Ale jak jsi přišla zrovna na tohle číslo?“ zajímal se Janner. „To půjdeme na Ledové prémie tři týdny?“

„No, do Torrbora jsou to asi dva dny, pak tři dny k brodu přes Blapp, a potom – víš ty co, chlapče?“ řekl Podo jemně.

„Co?“

„Než abych ti to vysvětloval, bude jednodušší, když ti to předvedu. Musíme toho hromadu nachystat, a až budem na cestě, sám toho zjistíš daleko víc, než bych ti dokázal povědět. Rozumíš?“

Janner vzdychl. „Ano prosím.“ Nia a Podo odešli debatovat do vedlejší místnosti a děti tu zůstaly s dlouhým seznamem úkolů na TUDUM,¹ aby se nenudily, než půjdou spát.

Zrovna když se Igibyovic děti ukládaly a čekaly, až jim Podo poví pohádku, Oskar N. Reteep se pokoušel číst v ubývajícím světle, které pronikalo okénkem ve stropě jeho tajného pokoje. Mžoural skrz brýle na posledních pár vět knihy s názvem *Anatomie urážky*.²

1 Tři úctyhodná a důležitá umění: slovo, tvar a píseň. Někteří moulové si myslí, že je ještě čtvrté úctyhodné a důležité umění, ale tihle vědci se šeredně pletou.

2 Napsala Helba Štrunc Mitnáglová, proslulá psycholožka, která tvrdila, že když byla malá, ostatní děti se jí hrozně smály, a tak je odborníci v oblasti „zlejškovství a nadávavosti“, jak sama píše v knize.

„Bába stará praštěná,“ zamumlal Oskar a odhodil knihu stranou. Přistála na hromadě dalších svazků v úzkém prostoru mezi postelí a zdí. „Ta by nerozeznala dobrou urážku od zemžáby.“

Oskar si vzpomněl, že než stihl Joea varovat před Zuzabem, usnul. Pochyboval, že se tu ten malý zrádce ještě někde motá, ale Joe a Addie by měli vědět, že se hřebeníček spolčil s Tesáky, kdyby náhodou.

Oskar měl ukrutný hlad a říkal si, že nejspíš prospal víc než den, ale dokud za ním nepřišel Joe, jistý si tím být nemohl. Taký si připadal silnější. Překročil ve svém zotavování určitý práh a teď už zvládal mluvit bez kašle.

Ušklíbl se, předklonil se a spustil nohy na zem, jednu ruku zlehka položenou na obvazu kolem těla. Ráno při světle lucerny Oskar zjistil, že je schopen stát, a dokonce se šourat nevelkým prostorem, který jeho ubytování skýtalo. Nemohl se dočkat, až za ním zase přijde Joe a on mu to předvede, ale k Oskarovu zklamání a rostoucím obavám se Joe vůbec neukázal. Známé rány z kuchyně a společenské místnosti nebylo slyšet. Celý den četl knihy, některé i víckrát, a snažil se utišit neustále se ozývající strach, že se něco stalo.

Joe nebo Addie mu denně měnili obvazy, nosili mu vodu a jídlo, a když byl Oskar při smyslech a zvládl poslouchat, tiše mu vyprávěli o Tesácích a Igibyových a o Podovi. Oskar dával pozor, aby jim neprozradil pravou totožnost Igibyových. Čím méně toho věděli, tím lépe.

Nejprve se strachoval jen o Šustrovy. Ale teď už měl žízeň, v břiše mu kručelo a začínal přemýšlet o vážnosti své situace. Pochyboval, že by se o sebe dokázal postarat sám, nebo že by se vůbec bez pomoci

protáhl dvířky, a při pomyslení na smrt hladem nebo žízní si v tom malém pokojíku připadal jako v hrobce. Říkal si, jaké to asi bude, až za pár let někdo v posteli objeví jeho kostru obloženou knihami. Přemýšlel, jakou knihu bude číst, až vydechne naposledy, a byl odhodlán vzít si nějakou dobrou, jakmile ucítí, že se blíží konec, aby jeho objevitelé věděli, že měl dobrý vkus na literaturu. Oskar si sundal brýle a vyleštil je cípem prostěradla.

Vrátil si brýle na nos a ulízl si dlouhý pramen vlasů na temeni. Porážku si Oskar připouštěl stejně těžko jako fakt, že má hlavu plešatou jako koleno. Podíval se na malá dvířka v protější zdi. Rána už mu nekrvácela, ale nebyl ve stavu, aby se pokoušel těmi dvířky prolézt. Zachichotal se při pomyslení, že rozměrné břicho by mu přitom mohlo působit větší potíže než bodná rána.

Úvahy o tělnatosti a jejím vlivu na možnosti útěku přerušil křik, který se prodral dřevěnými stěnami hostince. Oskar ztuhl. Křik utíchl a vystřídal ho tlumené vrčení Tesáků. Starci se pohnuly rty, jak se šeptem modlil, a zoufale se přitom rozhlížel po pokoji a přemýšlel, co bude dělat. Sebral síly, zhluboka se nadechl a vstal. Před očima mu vyskákaly mžitky a zaslechl další křik. Znělo to jako Addie.

Oskar se bolestivými kroky plazil ke dveřím a proklínal přitom svou váhu, své zranění i Tesáky z Desagu kletbami, které významně ovlivnila četba knihy od Helby Štrunc Mitnáglové. Došoural se až ke dveřím, opřel se o zeď, odfukoval a přitom si zděšeně všiml, že mu obvazem zase prosakuje krev.

S obrovskou námahou klesl na kolena a ramenem se zapřel do prádelníku, který mu sloužil místo dveří. Zvuky zápasu zvenčí zesílily a Tesáci už se kromě vrčení i smáli.

Neměl ponětí, co si počne, až se dostane z pokoje, ale instinkty mu velely aspoň něco udělat. Nevěděl, co by to mělo být, ale zato věděl, že by rozhodně neměl ležet v posteli a poslouchat, jak jeho přátele chytají – nebo zabíjejí – Tesáci.

Oskar vši silou zabral a prádelník se odsunul.

Škubl sebou, jak ho zabořilo na prsou. Doplazil se k oknu a zalpal po dechu. Z Pačesovy hospody byla hromada suti a prken. Naproti přes ulici viděl pozůstatky Feriniina květinářství, ubohé jako pošlapaná lilie. Ulevilo se mu, když zjistil, že sousední Svazky a svitky ještě stojí, přesně jak ho ujišťovala Addie Šustrová. Knihkupectví nic nebylo, jen na střeše chyběl pruh dřevěných šindelů.

Úlek z neutěšeného stavu městečka Holobor rychle vystřídala hrůza, když Oskar uviděl zdroj toho křiku.

Dole stálo koňské spřežení a za ním Černý kočár. Ale nebyl to ten Černý kočár, který Oskar viděl onu noc, kdy se Podo Helmer a Peet Punčocha utkali s Tesáky. Tenhle byl delší a elegantnější a k Oskarovu zděšení daleko hrozivější. Místo jedné kabiny v něm bylo několik oddělených cel, každá tak akorát pro jednoho člověka. Dohromady to vypadalo, jako by kočár vezl řadu rakví položených na bok. Nahoře z kočáru trčely dlouhé ostny a mezi nimi jako v opevněné ohradce seděli dva Tesáci s kušemi.

Joe Šustr ležel bez hnutí na ulici. Kolem něj stáli v hloučku Tesáci a dloubali do něj tupými konci kopí. Další Tesák držel Addie ruce za zády a strkal ji před sebou po schodech ze šatlavy. Jeden z Tesáků na kočáře otočil vypínačem a jedny z dvířek úplně dole se s rachotem otevřely. Dva Tesáci dotáhli Joea ke kočáru a hodili ho dovnitř. Addie ječela, když ji cpali do kóje nad ním. Tesáci za nimi

se smíchem přibouchli dvířka, načež kočí v kápi práskl do koní a kočár zmizel z dohledu.

Potom oknem dovnitř dolehl rozhovor.

„To byla sranda,“ řekl jeden z Tesáků na ulici.

„Jo. Tomu svíjení a jekotu se nic nevyrovná,“ řekl jiný posmutněle. „Kdyby toho tak bylo víc. Trčíme v tomhle měssstě už několik dní a akorát se dlobáme pod šupinama.“

„Už to nebude dlouho trvat a zase se zabavíme,“ odpověděl ten první.

„Cože? Víš něco, co já ne?“

„Ten hřebeníček povídal, že Igibyovi jsou v lese.“

„To není možný.“

„Proč?“

„Protože by je dávno sežraly krávy.“

„Ne. Jsou u toho magora s ponožkami. U toho zlýho. Ten se zubatých krav nebojí. Hřebeníček povídal, že má nahoře ve stro-mech mosty. Prý žijou v domě ve větvích.“

Oskar vykulil oči a přes svou bolest se usmál. Igibyovi jsou naživu!

„Kde že bydlí?“ otázal se Tesák.

„V domě ve větvích.“

Nastala odmlka.

„Co to je?“

„Nevím. Ale zní to povědomě. Když na to myslím, dělá se mi trochu blivno.“

„No, zejtra se to dozvíme. Dneska dorazí zbytek armády a pak vyrazíme do lesa a najdem je. Vyrážíme hned po prvním krmení. Zastihnem je nepřipravený.“

„Ne,“ vydechl Oskar.

Pak v něm síla zhasla jako svíčka a on se zhroutil na podlahu pokoje číslo osm. Neměl potuchy o kalužince krve, která se pod ním rozlila.

Výstižná slova Ubinia Bebína

Druhý den po snídani se Peet Punčocha vrátil a přes rameno nesl jetopýra, staženého z kůže a vyvrženého. Jen tak mezi řečí se zmínil, že mu je možná v patách smečka rohatých psů, načež Podo vzbudil Valounka, aby hlídal. Právě když se Peet i s jetopýrem vyhoupl poklopem do domku, vzduch prořízlo zavytí rohatého psa a Valounek za ním vyrazil do lesa.

Janner a Tink seděli na podlaze a snažili se věnovat TUDUMu, ale hlavy měli plné vzrušující cesty, která je čekala.

Tink zpaněti črtal Igybyovic chalupu. Poprosila ho o to máma s tím, že se možná do Holoboru už nikdy nevrátí a že je přece hezké, že i Tink zdědil otcův skicák a může si v něm prohlížet kousky rodinné historie. Ve svých jedenácti letech si Tink nedovedl představit, že by svůj skicák jednou někomu předal, natož vlastním dětem. Ale kreslil rád a Janner věděl, že si jaksí neurčitě uvědomuje, že je důležité svou práci někam ukládat a vyprávět dál rodinný příběh.

Janner se soustředil na svůj deník a snažil se popsat, s jak napjatým očekáváním vyhlíží cestu na Ledové prerie a jak ho rozčiluje, že musí čekat, než bude všechno nachystáno. Leeli seděla v dutině tlusté větve a učila se z knížky nazpaměť slova jedné písničky.

Janner zaslechl Valounkův štěkot a vykoul z okna. Valounek se vracel z nejhlubšího lesa a v mordě nesl bezvládné tělo rohatého psa. K dětem se Valounek choval tak něžně, že bylo těžké si ho představit, jak na nějaké stvoření útočí, ale ten obrovitý pes byl schopen zabít mnohem víc než jen pár rohatých psů. Spolu s Peetem čelil útoku stovek Tesáků a přežil ho bez jediného škrábnutí.

Peet se mezitím činil u paty stromu. Kopal díru, aby do ní mohl zahrabat truhlici plnou svých deníků. Bylo jich tolik, že by je neunesl, a nechtěl, aby padly Tesákům do spárů. Vyjekl, když Valounek upustil na hromadu hlíny vedle díry mrtvé psisko, a okřikl ho.

„Rohatí psi vůbec nejsou dobří, nehodí se do guláše ani na knihy. Obojí ti pak zhořkne.“

Valounek zakňučel a odtáhl psa zpátky do lesa.

Zrovna když Janner namočil brk do lahvičky s inkoustem a chtěl pokračovat v zapisování do deníku, zespondu se ozval Niin hlas.

„Kluci, pojďte dolů. Potřebuju, abyste si vyzkoušeli ruksaky.“

Janner a Tink zahodili sešity a schrástili po žebříku dolů.

Nia stála před hromadou všelijakých krámů a dívala se na ně se založenýma rukama. Posledních pár dní jim pilně šila batohy z Peetových starých dek a několika zvířecích kůží, které našla naskládané na hromadě v koutě, a teď oběma klukům podávala ruksaky s všelijakými kapsami, poutky, knoflíky a přihrádkami.

Janner si ho hodil na záda. Věděl, že budou potřebovat jídlo, ale jaké další zásoby taková cesta vyžaduje, netušil.

„Tady je ta kniha, kterou ti dal táta,“ řekla Nia a strčila mu ji do batohu. „Zabalila jsem ji, aby se jí nic nestalo. A tohle budeš taky potřebovat.“

Podala mu Tinkův meč v pochvě a ukázala na kožená poutka, kterými jej mohl připevnit bratrovi na batoh.

Ruksaky těžkly a těžkly, jak do nich Nia skládala potřebné věci: krabičku sirek, naolejované křesadlo, kdyby sirky došly, balíčky sušeného masa, sáčky se solí, klubko lana, zavírací nůž, který Nia sebrala ve zbrojnici Hleznosulcova zámečku, a košili a kalhoty na převlečení. Jannerův luk a toulec se šípy připevnila na bok batohu naproti meči. Totéž pak udělala Tinkovi.

Potom Nia poodstoupila a přimhouřenýma očima si prohlížela batohy na zádech svých synů.

„To bude stačit,“ řekla a pokývala hlavou. Pak pohledem zavádila o samotné chlapce a Janner zasténal. „Ale vy dva takhle jít nemůžete. Pojdte se mnou.“

Nia podrobila Jannera i Tinka bolestivému drhnutí. Janner měl pocit, jako by z něj chtěla sedrít kůži. Pak se pustila do vlasů. Vytáhla z jednoho batohu zavírací nůž a pižlala a bručela a tahala, až na podlaze ležely hromádky jejich loken.

Když byla Nia spokojená, vytáhla zrcadlo a přidržela ho před nimi. Janner se na sebe překvapeně podíval. V těch trýznivých týdnech ode dne, kdy poprvé zachránili Leeli před Slarbem, se toho událo mnoho. Janner si to sám viděl v očích. V jeho výrazu byla vážnost a dospělost, která se, jak doufal, jednou promění v moudrost. Podal zrcadlo Tinkovi a přemýšlel, jestli si bráška všimne téhož.

Jenže Tink na sebe udělal ten nejstřílenější, nejošklivější obličej, jakého byl schopen, a vybuchl smíchy. Leeli ho povzbudila svým smíchem, takže Tink ještě pár minut vymýšlel obličej a smál se, až nemohl popadnout dech. Ať se Janner snažil sebevíc, nemohl si

pomocť a musel se bratrovým vylomeninám usmívat. Všiml si, že máma se taky usmívá.

Jen se podívejte, pomyslel si Janner. *Vznešený král Anniery. Stvořitel nám pomáhéj.*

Jeho myšlenky však přerušil podivný zvuk z lesa.

Janner se zadíval mezi stromy a přemýšlel, jestli se mu to náhodou jenom nezdálo. Po týdnech v Holoborském lese už poznal křik jeskynního jetopýra, kuňkání zemžáby, strašlivé bučení zubatých krav i vytlí rohatého psa. Peet dokonce Jannera i jeho sourozence naučil, jak poznat jednotlivé ptáky, kteří zpívali ve větvích, a jak rozlišit ty zlé, ty nezbedné a ty, co pějí žalozpěvy za kamarády, které sežral albatrus. Jenže tohle byl jinačí zvuk. Skoro lidský. Janner rychle obhlédl rodinu, jestli jsou tu všichni, a k jeho rostoucímu zděšení nikdo nechyběl.

„Ššš.“ Janner zakryl Tinkovi pusou rukou. „Slyšeli jste to?“

„Hmmf,“ odpověděl Tink.

Zvuk byl čím dál hlasitější a teď už ho doprovázelo slabé *kšš-š-kššš* větviček a keříků praskajících pod nohama. Podo a Nia to taky slyšeli. Všichni stáli, hlavy obrácené za zvukem, a poslouchali. Valounek kňučel a chodil sem a tam, dokud ho Leeli neokřikla.

Konečně byl hlas rozléhající se mezi stromy dost blízko, aby rozuměli, co říká.

„ŘEČENO SLOVY UBINIA BEBÍNA: ZDRHEJTE, IGIBYOVI! JESTLI TAM NĚKDE JSTE, UTEČTE! JDOU PO VÁS!“

Zrádce mezi stromy

Oskar Noss Reteep nadskakoval a otrásal se na hřbetě toho vyjeveného osla jako želé při zemětřesení. Otěže držel vysoko ve vzduchu a už dávno se vzdal naděje, že někdy nohama nahmatá třmeny. Brýle mu visely na jednom uchu a velkolepý pramen bílých vlasů, vyrůstající mu z hlavy těsně nad uchem, se mu odlepil z temene a vlál za ním jako prapor míru.

Janner málem vyletěl z kůže, když poznal svého někdejšího zaměstnavatele. Když Oskara viděl naposledy, ležel na podlaze Svazků a svitků, nabádal ho, aby utekl, a umíral. Po té poslední strašlivé noci v Holoboru, po hrůzné bitvě s Tesáky, Zuzabově zradě a jejich útěku na Hleznosulcův zámček se Janner domníval, že Oskar je mrtvý. Vidět ho naživu jím otrásl, ale šok se záhy změnil v radost. Janner se usmíval a Reteep se řítil k němu a dělal přitom takový randál, že se z korun stromů zvedlo celé hejno střízloňů a s krákáním odletělo.

„Jannere!“ Podův hlas si našel cestu mezi myšlenkami v Jannerově hlavě. „Chlapče!“

Janner se probral z omámení a uvědomil si, že jako jediný z Igi-byů stále stojí na místě. Zalapal po dechu, když mu došlo, co že to Oskar volá.

„UTÍKEJTE, IGIBYOVI! SLOVY –“

Než to stihl dopovědět, chudák osel – možná únavou, možná tím, že už dál nesnesl potupu v podobě toho sulcovitého jezdce – padl k zemi. Oskar s vyvalenýma očima proletěl vzduchem rovnou k mýtině, na které stál Janner. Nesl se s překvapivou ladností, vlasy za ním vlály, brýle mu visely z ucha a jeho rty tvořily dokonalé O, jenže pořád držel v rukou otěže a ty kulatého chlapíka najednou prudce zbrzdily a překotily, takže dopadl na záda Jannerovi přímo k nohám.

Osel zahýkal.

Oskar ležel na zemi a mrkal, překvapen, že není mrtvý.

„Jannere! Chlapče můj, rád tě vidím. Spěchal jsem, jak to šlo.“ Oskar sebou trhl a chytil se za bok, když mu Janner pomáhal na nohy. Stařec měl břicho ovázané zakrváceným obvazem.

„Nevím, jak je možné, že jste naživu, pane Reteepe, ale jsem rád,“ řekl Janner.

Podo slezl po žebříku z Peetova hradu s uzlíkem na zádech a Nia s Leeli mezitím sbíraly jídlo a strkaly je do různých ruksaků. Tink z okna jeden po druhém vyhazoval Peetovy v kůži vázané deníky, Peet je chytal a rovnal je na obdélník hrubé látky rozprostřený na zemi.

„To byl poslední, strejdo Peete!“ zavolal Tink.

Peet přikývl, zabalil deníky do plátna a celý balík odtáhl do díry, kterou vykopal.

„Oskare! Kolik máme času?“ vyštěkl Podo.

„Propáníčka.“ Oskar se oprašoval. „Pár minut, víc ne. Snažil jsem se nepozorovaně odplížit, ale viděli mě a jsou jich stovky. Stovky!“

Lesem se rozlehl nový zvuk. Strašlivý zvuk, Janner nikdy nic takového neslyšel. Trochu sten, trochu vrčení, a bylo jasné, že pochází od něčeho velkého. Dokonce i Valounek zakňučel. Přiskočil k Leeli a přitiskl k ní své obrovité chlupaté tělo. Janner si nebyl jist, jestli chce chránit ji, nebo sám hledá ochranu.

„A to je druhá věc,“ pronesl Oskar vážně.

„He?“ Podo si přehodil ruksak naditý zásobami přes rameno. „Co je ta druhá věc?“

„Trollové.“ Oskar se otrásl a nakrčil nos.

Trollové? Janner se zachvěl strachy. Trolla nikdy neviděl, ačkoli v Pembrickově *Tvoropedii* bylo vyobrazeno hned několik ras trollů, všechny hrozné a na pohled děsné.

Srdce se mu na okamžik zastavilo, když viděl, jak se Nia zatvářila ustaraně. I v těch nejhorších situacích zachovávala klid a dokázala být ledově chladná, i když byl žár nebezpečí k nesnesení. Jenže když se znovu ozvalo trollí zaskučení, tentokrát blíž než předtím, ve tváři se jí objevily vrásky, takže na chvíli vypadala stará a unavená.

Podo se zpřímá podíval na Oskara a pak přikývl. „No, je celkem jedno, jestli po nás jdou trollové, Tesáci, nebo moje prabábi Olarayová, musíme odsud zmizet, a rychle. Jannere, přiveď sem toho osla a přivaž mu na sedlo, co můžeš. Tinku!“

„Ano?“ ozval se Tink zpoza Poda.

„Pomoz Leeli s jejíma věcmi a pak si nachystej luk a šípy. Pojedeš s ní na Valounekovi a budeš střílet po všem, co s jistotou trefíš. Miř přesně, rozumíš? Šípy jsou vzácný.“

„Ano,“ ozval se nad nimi tenoučký hlásek. „Šípy jsou vzácné, ale Igybyovým příliš neposlouží, řekl bych.“

Vysoko ve větvích seděl Zuzab Koit a shlížel na ně s unylým výrazem. Oskar zapraskal a zuřil tak, že nebyl schopen přijít na to, koho by mohl citovat.

„Hej, ty!“ křikl Podo a v obličejí rudl proudem nadávek, který se mu měl každou chvílí vyhrnout z pusy.

Ale než stihl říct jediné slovo, Peet Punčocha zavřeštěl, vyskočil neskutečně vysoko a vyhoupl se do větví, kde se krčil Zuzab. Ten okamžitě začal utíkat a pískat přitom na píšťalku. Peet vyrazil za ním. Punčocha i hřebeníček zmizeli ve změti rozhoupaných větví a Podo s Oskarem zůstali stát, třáslí se a nebyli schopni slova. Jejich vztek přetrhlo další trollí volání a pak další hvizd píšťalky, nedaleko od nich.

„Není čas! Rychle!“ zavelel Podo.

Zatímco Janner tahal unaveného osla na nohy, Nia udusávala hlínu v jámě, kam Peet schoval své cenné deníky. Na hlínu poházela suché listy a rozprostřela je, aby nebylo vidět, že tu někdo kopal.

„Tati, kam půjdeme?“ zavolala Nia za Podem, který pospíchal po žebříku nahoru do domku.

„Nevím, holka zlatá! Asi na sever,“ křikl přes rameno. „Nemůžeme na jih, jak jsme plánovali.“

„Ale – na severu je přece jenom řeka. Budeme v pasti!“

„Ha!“ vyrazil ze sebe Oskar. „Je tam most. Dostaneme se přes...“ Předklonil se a rozkašlal se. Janner k němu přispěchal, aby ho přidržel.

Podo bleskově sjel po žebříku a nacpal do batohu náruč sušeného masa. „Už tady nesmíme tvrdnout ani minutu. Dělejte!“

„Tumáš.“ Nia hodila Jannerovi Peetovu koženou kabelu. „Přivaž to na osla a pak si posbírej svoje věci. Rychle!“

„Mami, pan Reteep je zraněný,“ řekl Janner. „Kde je ta voda z První studny?“

„Já nevím. Artham ji měl. Musíme utéct před Tesáky, pak ji Oskarovi dáme.“ Obrátila se k Reteepovi. „Zvládnete to? Můžete jet?“

Oskar přikývl a zasípal.

Když si Janner přehodil přes rameno batoh, do boku ho dloubl meč a připomněl mu, jak skutečné a nebezpečné jsou meče a situace, které si je žádají. Trollí skřeky byly čím dál hlasitější a Janner slyšel přibližující se dusot pochodujících nohou.

Leeli nasedla na Valounka a chytila se za chomáče černých chlupů, které vyrůstaly po stranách obrovité psí hlavy. Přes rameno měla provázkem přivázanou svou nejnovější berli. Tink si sedl těsně za ni, luk připravený ke střelbě. Nia vzala do ruky otěže unaveného osla a pohládila ho po tlamě. Když se Oskar pokusil na osla vylézt, zvíře se po něm nevrle podívalo a zahýkalo.

„Tak jo, kluci a holky,“ zavolal Podo, „pojedeme, a hezky rychle, jo?“

„Ale dědo, co strejda Peet?“ zeptala se Leeli.

Podo ztišil hlas a pro jistotu se jí nepodíval do očí. „Nebudem na něj čekat. Není čas. Dožene nás.“

„Ale –“

„*Za nima!*“ zavrčel pořád ještě slabý, ale jasně rozpoznatelný hlas Tesáka z Desagu.

Janner v dálce mezi stromy zahlédl zelený obličej, pak další a další. Podo se chytil Valounkova obojku a rozběhl se s ním hloub do Holoborského lesa.

Okraj úžlabiny

Běželi lesem. Za nimi mezi stromy jako neviditelná bouře znělo vytí a skřeky a dupot tesáčí armády. Osel nepotřeboval pobízet, aby uháněl, seč mohl. Po Peetu Punčochovi nebylo ani vidu, ale temné zvuky za nimi občas přehlušil jeho jekot.

Podo je hnál kupředu a i se svou dřevěnou nohou se musel krotit, aby mu ostatní stačili. Janner s matkou měli vyděšeného osla mezi sebou a za nimi funěl a sípal Oskar.

Jak tak běželi, Janner se ohlédl a viděl, jak se mezi stromy propletá řada Tesáků a mezi nimi tři ohromní trollové, kteří lámali větve jako sirky. Janner cítil směs hrůzy a úžasu a přál si, aby to pronásledování dokázal nějak zastavit a mohl si ty smrduté obry trochu lépe prohlédnout.

„Jannere, koukej se na cestu,“ okřikla ho Nia a on se jen tak tak stihl vyhnout stromku. Před nimi klusal Podo a vedle něj Valounek, který pečlivě vybíral cestu tak, aby se Leeli neuhodila o žádnou nízkou větev. S každým trollím skřekem Valounek sklopil uši a zakňučel.

„Ššš, chlapče,“ šeptala mu Leeli do ucha.

Tink seděl za ní, luk připravený.

„Tinku, vidíš je?“ křikl Janner.

„Jo, vidím,“ odpověděl Tink a snažil se, aby to neznělo vyděšeně. „Přibližují se. Dědo, jsou čím dál blíž!“

„Jo, já je slyším,“ odvětil Podo. „Měj ten luk pořád nachystanej.“

Janner se snažil neohlížet, ale nemohl si pomoci. Viděl další Tesáky a trolly, už byli tak blízko, že v jejich tvářích rozeznal výrazy hnusné, škodolibé radosti. A taky je cítil. Vzduch otravoval pronikavý, hořký pach a přinášel vzpomínky na Slarba, Gnorma, Černý kočár a studené, mokré tesáčí maso. A se vzpomínkami přišel hluboký, zdrcující strach. Od chvíle, kdy na mýtinu vpadl Oskar, byl Janner celý napjatý – ale až teď, když si vzpomněl na železné sevření tesáčího pařátu a jed odkapávající z jeho zubu, se začal doopravdy bát.

„Oskare!“ zvolala Nia.

Janner viděl, jak stařec zavravoral a zakymácel se jako hromada talířů hrozící, že se zřítí. Když Oskar natáhl tuku, aby se opřel o nejbližší strom, Janner zahlédl, že má dlaň od krve. Vtom se Oskarovi podlomila kolena a sesul se na zem.

Podo přispěchal zpátky ke svému příteli a pomohl mu na nohy.

„Jannere, udělej mu místo!“ nařídil Podo. Janner odsunul příkrývky a zásoby a s Podovou pomocí zvedl Oskara nebohému oslovi na hřbet. Stařec ležel na břiše, přehozený přes sedlo jako čerstvě ulovené zvíře. Víčka mu klesla a v obličejí byl bledý a zpocený.

„Tinku!“ zaječela Leeli, a když se Janner ohlédl, viděl nový důvod k obavám. Z řady běžících Tesáků se vynořil rohatý pes a řítí se k nim. Na krku měl obojek a hlavu i tělo měl pomalované černou válečnou barvou.

nehladit

na to pozor

arogantni

Rohatý pes

Tink seděl na Valounkovi celý zcepenělý.

„STŘÍLEJ!“ zaburácel Podo.

Tink dvakrát zamrkal a vzpamatoval se. Natáhl luk, vypustil šíp a rohatý pes se složil na zem, až do vzduchu vylétlo listí.

Podo ani nemusel ostatní pobízet, aby běželi jako o život. Valounek vyrazil tak rychle, že mu Tink málem spadl ze zad. Nia běžela vedle hýkajícího osla a přidržovala Oskara, který na zvířeti nadskakoval a sténal.

Cesta nebyla jednoduchá. Les na sever od Peetova domu stoupal a klesal v čím dál prudších kopcích. Tu a tam se museli vyhýbat zrádným průrvám či vyschlým řečištím, přes která ležely spadané stromy.

Z vršku dlouhého svahu Janner viděl, že Tesáci už jsou skoro na dostřel šípem, a hnali se k nim další dva jejich rohatí psi. Tink znovu vystřelil, ale minul. Zrovna když rychle tahal z toulce další šíp, z korun stromů se snesl Peet s tasenými drápy, oba rohaté psy zabil a zase zmizel.

Janner věděl, že tolika Tesákům se Peet nemůže postavit, ale jeho nečekaná přítomnost byla jako závan svěžího větru v horkém dni. Mezi Igibyovými a jejich nepřáteli stál strážce trůnu Anniery.

Peetovo zjevení mělo překvapivý účinek i na Tesáky. Janner toho mnoho neviděl, ale cítil, že vzdálenost mezi nimi a Tesáky se zvětšuje. Byly jich sice stovky, ale trochu zpomalili a ostražitě se dívali do korun stromů.

Najednou Janner sklouzl z prudkého břehu. Podo zavedl Valounka do hluboké úžlabiny a byl asi v polovině její šířky, mezi starými větvemi, hnědými listy a tlejícími kmeny stromů. Průrva

se táhla daleko na obě strany, takže neměli na vybranou a museli ji překročit.

Osel se na okraji úžlabiny zarazil a zůstal stát. Janner tahal za otěže a Nia tlačila zezadu, ale zvíře se odmítalo pohnout. Oči upíralo na dno úžlabiny a nozdry se mu roztahovaly a smršťovaly jako tlukoucí srdce.

Kdyby Jannera nehnal strach o život, možná by si byl vzpomněl, co se v Pembrickově *Tvoropedii* píše o podobných úžlabinách v Holoborském lese. Možná by ho napadlo varovat rodinu, než sešplhala na kmeny zaneřáděné dno. Kdyby Janner nemyslel na to, že za nimi vrčí Tesáci a trollové, trval by na tom, aby průrvu obešli, i kdyby si tím cestu protáhli o několik kilometrů a hodin.

Kdyby s nimi byl Peet Punčocha, který byl s nebezpečími číhajícími v lese dobře obeznámen, a neodrážel Tesáky a trolly a rohaté psy, velmi důrazně by doporučil, aby se Igibyovi do úžlabiny nepouštěli.¹

Jenže oni to udělali.

1 Z Pembrickovy *Tvoropedie*: „Za každou cenu se vyhněte úžlabinám a prohlubním v Holoborském lese. Obecně se ví, že tu líčí pasti olbřímí dravkolev. Ale olbřímí dravkolev číhající pod listím a hromadami větví je jen jedním z nebezpečí, která hrozí nic netušícímu příchozímu. Sladký pach, který vydávají samičky dravkolva, uvádí některá zvířata do transu a neodolatelně je přitahuje k číhajícímu dravkolvovi. Není výjimkou, že se na dně takové úžlabiny najde množství lapených nebezpečných tvorů, kteří tu čekají, až se dravkolev vrátí z podzemí, kde se stará o své mladé.“

Příšery v kotlině

Valounek stál na dně úžlabiny, jednu tlapu na staré zetlelé kládě, a Leeli s Tinkem mu seděli na hřbetě. Nia sklouzla za nimi dolů a Podo s Jannerem asi v polovině srázu tahali osla za otěže. Janner se vyškřábal za osla a vši silou do něj zezadu tlačil, ale nebylo to k ničemu. Vyděšené zvíře hýkalo a vzdorovitě pohazovalo hlavou. Nemělo v úmyslu udělat jediný krok dál.

„TAK SE HNI, TY UMANUTEJ STAREJ MRKVOŽROUTE!“ zahřímal Podo.

„Ještě kousek, jen pár kroků,“ zaševalila Leeli ze dna úžlabiny. „Tak, to je hodný oslík.“

Když osel uslyšel Leelin hlas, našpicoval uši a přestal hýkat. Udělal jeden váhavý krok kupředu. Podo se na Leeli podíval se zdviženým obočím a ona se na něj usmála. Janner se ještě jednou kradmo ohlédl, než sjel po svahu na dno.

Peet Punčocha seskočil z korun stromů a stál teď zpríma proti řadě obezřetných Tesáků, ruce založené na prsou, bradu vytrčenou a oči zavřené. Připomněl Jannerovi starostu Blagguse, když dirigoval Holoborský městský orchestr.

Pak se zpoza přední linie Tesáků vyloupil troll. Bylo to poprvé,